

friesland post

GRATIS
BIJLAGE
BOUWEN
&
WONEN

Edwin Rutten en Annett Andriesen 'hebben wat' met het Noorden
Stilte in Friesland ver te zoeken
Soroptimisten bieden internationale hulp
Het spookt nog altijd in de Friese Wouden
Vijf kleine musea
Arie Ribbens, een Brabantse zanger in Friesland

Edwin Rutten en Annett Andriesen:

'Niets is zo uniek als het wad en de dijk bij Oudebildtdijk'

'De combinatie bossen en IJsselmeer, zoals je die in de Zuidwesthoek van Friesland vindt, is mooi. De meren zijn prachtig en het is leuk om daar af en toe met een bootje te gaan varen. Maar niets is zo uniek als het wad en de dijk bij Oudebildtdijk. De kleur van het licht, de heerlijke zeelucht, de harde wind, de kale vlakten. Daarmee vergeleken verbleekt alles. Op de vroege zondagochtend naar Oudebildtdijk rijden. Daar uitwaaien. Heerlijk.' Annett Andriesen, operazangeres en tv-persoonlijkheid, hebben domicilie gekozen in Leeuwarden. Want zij 'hebben wat' met het Noorden.

De verf is droog maar nog vaag te ruiken, er staan nog enkele dozen onuitgepakt. In de kamer domineert een glanzende vleugel. Veel schemerlampen, kaarsen, een kast vol boeken, stoelen om in weg te zakken. Een sfeervol, vooroorlogs huis in zo 'n gegoede straat bij het stadscentrum. Vlakbij de Prinsentuin en Oldehove. De nieuwe Harmonie op loopafstand. Rutten: 'De Harmonie is een belangrijke factor geweest om in Leeuwarden neer te strijken. Die hoort bij de top-3 van de mooiste Nederlandse schouwburgen.' Annett Andriesen: 'Maar voor de rest mag Leeuwarden er ook zijn: de mooiste jachthaven van het land, fraaie cafés, een gezellig cen-

trum.' Edwin Rutten: 'De Leeuwarders zelf hebben daar weinig oog voor, ze zouden best wat trotser mogen zijn op hun stad.'

Toch lijkt de keuze voor Leeuwarden niet zo logisch voor mensen die hun werk voor een belangrijk deel in het Westen des lands hebben. Edwin Rutten en Annett Andriesen kunnen er alleen hun schouders over ophalen. Afstanden tellen voor hen niet. Via de afsluitdijk is Amsterdam in een goed uur bereikbaar en beiden hebben al smakelijke verhalen over collega's die later op de werkplek arriveren dan zij, die uit het 'verre Friesland' moeten komen. Edwin Rutten: 'Toen wij van onze plannen vertelden, zag je bij colle-

ga's de ogen oplichten. Je hoorde ze denken: doen wij iets verkeerd want zij zullen toch niet gek zijn?' De banden met het Noorden zijn duidelijk. De ouders van Annett Andriessen kwamen oorspronkelijk uit Friesland, uit Oudebildtdijk. Ze heeft levendige herinneringen aan logeepartijen bij opa in St. Annaparochie en oma in Leeuwarden. 'Dat prettige kindergevoel van zo 'n Prinsentuin, zo 'n Odehove, op zondag naar de Pelikaankerk. Ik vind het heerlijk om weer in deze stad te zijn en hier een krantje te kopen, ergens koffie te gaan drinken.'

Karnemelkse pap

Edwin Rutten heeft banden met Groningen. 'Ik heb als ventje van twee tot en met dertien jaar iedere zomer op het Groninger platteland gelogeed. Altijd twee maanden lang, bij kennissen van mijn ouders. Vanaf mijn zesde ging ik alleen. Dan zetten mijn ouders me in Bussum of Amsterdam op de trein, ik hoor ze nog zeggen 'conductor, houdt u een oogje op hem' en eind augustus aanvaardde ik de reis terug. Dus ik ken stoofpeertjes in de kelder, petroleumdampen in de keuken, karnemelkse pap en poepende koeien, daglonershuizen en de opwindende van de eerste Combine die langzaam. Juist op die leeftijd ben je ontvankelijk voor indrukken. Strijd over de provinciekeuze hebben Annett en ik niet gehad. Toen we het erover eens waren dat we een groter huis nodig hadden zijn we gaan zoeken in Friesland, waar Annett voorkeur voor had. Ik voel me goed onder

'De Leeuwarders zouden best wat trotser mogen zijn op hun stad'

de paraplu van het Noorden.' Over stugge noordelingen en koppige Friezen zegt hij: 'Een mythe. Ik houd er niet van om mensen in vakjes te stoppen. We komen voor ons werk in het hele land. Ik zou niet willen beweren dat dé Brabander joviaal is en dé Fries stug, misschien kom je mensen tegen bij wie dat niet andersom geldt. Ja, ik ken die discussies maar soms vraag ik me af wat wat in stand houdt.' Interessanter vindt hij dat an-

dere fenomeen dat hij in Friesland ontdekte. 'Je stad of je provincie klein maken, geringschattend erover praten in termen van 'het stelt weinig voor' maar kwaad worden als iemand van buiten er negatief over doet. Want op zo 'n moment mag niemand eraan komen en krijg je te maken met dat barre chauvinisme.'

De afspraak om met Friesland Post te praten kwam moeizaam tot stand. Toen Edwin Rutten en Annett Andriessen hun agenda's trokken, bleken er weinig avonden en middagen te zijn waarop ze beiden thuis waren. Hebben ze een briefjes-relatie met een snelle zoen bij de auto? 'Toch niet,' zegt Annett Andriessen. 'Zo 'n gekkenhuis is hier niet. We zorgen ervoor altijd 's avonds thuis te komen. Tussen onze eigen werkzaamheden door proberen we ook zoveel mogelijk met elkaar mee te gaan om op de hoogte te blijven van elkaars wereld.'

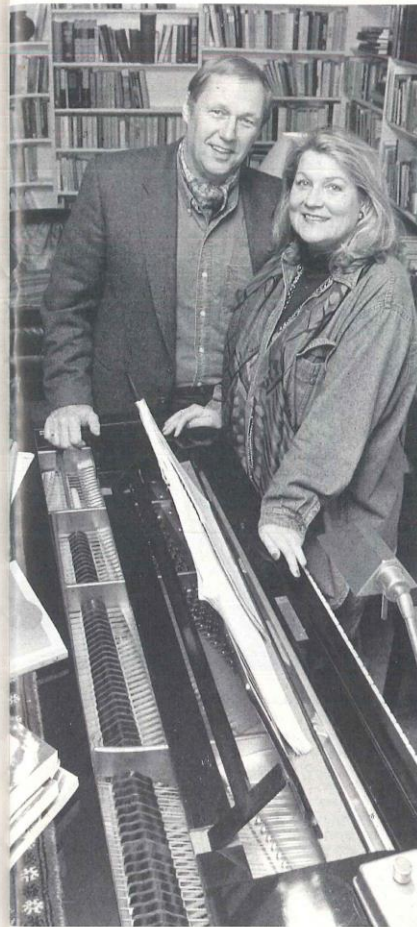
Opera

Edwin Rutten, enthousiast: 'Want niets kan zo mooi zijn als de wisselwerking van lichte en klassieke muziek. We praten er veel over, thuis.' De wereld van Annett Andriessen is die van de opera. 'Ik kom uit een muzikale familie. Moeder zong veel, alle zes kinderen bespeelden een instrument. Toch ben ik de enige die professioneel aan muziek is gaan doen.' Ze is mezzosopraan en haar biografie vermeldt een indrukwekkende staat van dienst. Honderd operarollen, vele concerten en oratoriumuitvoeringen, verscheidene gastrollen in Europese operahuizen. Als docente hoofdvak zang is zij verbonden aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten waar zij ook een praktijk heeft voor vocale training voor jazz en lichte muziekzangers. Deze praktijk wil zij ook in Leeuwarden uitbouwen. Veel Friezen hebben haar leren kennen door haar titelrol in de Friese opera 'Rixt' van Henk Alkema. Ook als voorproducent was zij al bij dit bijzondere project, ter gelegenheid van de opening van de nieuwe Harmonie, betrokken. Annett Andriessen: 'Dat wij hier kwamen wonen tijdens de voorbereidingen van Rixt was toeval, hoewel ons vaak wordt gevraagd of dat met elkaar te maken heeft. Ik vind dat wat naïef gedacht. Je gaat niet voor een serie van vijf voorstellingen verhuizen.' 'Een bijzondere tijd,' zegt zij, terugkijkend op 'Rixt'. 'Ik heb veel leuke mensen leren kennen. We zaten hier soms tussen de dozen te vergaderen. Ik denk

dat de Harmonie een fantastische gooi heeft gedaan met 'Rixt'. Een Fries verhaal, in de Friese taal, een Friese componist... fantastisch. En de belangstelling was enorm, in korte tijd waren alle voorstellingen uitverkocht. Omdat we nu zoveel mensen hebben moeten teleurstellen zou het mooi zijn als de opera in de nabije toekomst nog eens geprogrammeerd zou worden.' Edwin Rutten: 'In de aanloopfase was er een geweldige solidariteit om dit project van de grond te krijgen. Mensen van de Harmonie, van het Fries Festival, gedeputeerde Liemburg, Wiegel, iedereen zette de schouders eronder. Zonder pathetisch te willen zijn, dat ontroerde me gewoon.'

Niet in een hokje

De activiteiten van Edwin Rutten zijn niet onder één noemer te brengen, zo veelzijdig is zijn werk. 'Ischa Meijer vroeg me in een interview: 'Welk beroep staat er in je paspoort?' Maar ik wil niet in een hokje worden gestopt.' Hij produceerde en presenteerde jazzprogramma's, zingt jazz voor radio en tv, schrijft en vertelt verhalen bij klassieke muziek en brengt deze programma's samen met Nederlandse symfonieorkesten. Is als workshop docent Jazz verbonden aan het Utrechts en het Hilversums Conservatorium. Deed vijftien jaar lang op tv en in alle schouwburgzalen van Nederland het kinderprogramma 'Ome Willem' en is nu te zien in 'Klokhuizen'. Studeerde psychologie en treedt op als discussieleider bij symposia. Ja, wat zet je dan in je paspoort? Uit de veelheid van bezigheden blijkt wat voor man Edwin Rutten is. In elk geval niet iemand die een baan van negen tot vijf ambieert en in een bepaalde werkomgeving naar zijn pensioen toegroeit. Hij wil veel en vooral veel verschillende dingen doen. 'Er moet afwisseling zijn in het leven. Tien jaar spekkies eten is niks. Tien jaar rollen eten net zo min. Nee, dan weer eens dit, dan weer dat. In de jaren dat ik 'Ome Willem' deed, zei men: 'Je zult wel veel van kinderen houden.' Nee hoor, ik zou een hele verhandeling kunnen houden waarom kinderen zo vervelend zijn. Maar het is de afwisseling die het leuk maakt. Toen ik stopte met 'Ome Willem' was dat niet omdat ik het zat was. 'Ome Willem' is me nog uiterst dierbaar. Maar ik wilde andere dingen doen. En hoewel ik blij probeer om anderhalve liter in een literfles te proppen, lukt me dat niet. Ik moet keuzes maken.'

'We doen de Afsluitdijk achter ons dicht en we zijn thuis'

Na 'Ome Willem' kreeg hij ruimte voor zijn optredens met symfonie-orkesten. 'Het zijn familieconcerten waarbij ik een verhaal, een sprookje of het levensverhaal van een componist vertel. Over klassieke muziek moet je, naar mijn mening, niet zo plechtig doen. Want net als een museumbezoek nodigt klassieke muziek uit tot gapen. Maak het luchtig, vertel er een spannend verhaal of sprookje bij. Als na afloop van een optreden een jongetje aan mij komt vragen 'Was dit nu klassieke muziek?' en hij zegt, na mijn bevestigend antwoord: 'Oh, best leuk, eigenlijk,' dan heb je iets gewonnen.'

Foto's: Johan Witteveen

Terugkomend op 'Ome Willem' zegt hij, grijnzend: 'Ik doe het weer. Af en toe ben ik weer ergens als Ome Willem. Ik heb de eerste instelling voor geestelijk gehandicapten al weer gehad. Ik denk dat ik ze in die vijftien jaar allemaal van binnen heb gezien. Ja, ik heb iets met deze mensen. Hun denkwereld is uiterst verrassend. Als ik voor een zaal geestelijk gehandicapten sta, denk ik, 'ha, wat lekker'. Het is verrassend en ik zie wel wat er gebeurt. Misschien hangt er een half uur lang een mongool aan mijn arm. Nou en?'

Optreden voor kinderen, deelnemen aan het NCRV-programma 'Dinges' dat kinderen centraal stelt en meedoen aan 'Klokhuizen'. Edwin Rutten heeft iets met kinderen. Vanwege het onbevengene, het ongedwongene, de fantasie, zaken die bij volwassenen verdwenen of diep weggestopt zijn. Hebben hij en zijn vrouw zelf ook kinderen? 'Van ons samen niet. Wel heb ik twee dochters uit een eerder huwelijk. Ze zijn volwassen. Ik denk dat ze er geen bezwaar tegen zouden hebben om hier te lezen dat ze dol op hun vader zijn.'

Edwin Rutten: 'Ik denk dat ik ook namens Annett spreek als ik zeg dat we 'voeling met de tijd' willen houden. Door onze contacten met jonge mensen, Annett bij het coachen van aankomende professionals en ik op mijn jazzworkshops, blijven we scherp. We doen dergelijke dingen puur voor ons plezier, vinden het leuk om iets mee te geven van onze eigen ervaring en vlieguren. Elke veertig minuten een duim op de maat. Dat is voor ons volkomen oninteressant.' Diezelfde 'voeling met de tijd' houden ze ook door theatervoorstellingen te bezoeken. Annett Andriessen: 'Ik ben een echte theaterfanaat. Inmiddels heb ik ontdekt dat modern muziektheater in Leeuwarden nog weinig van de grond is gekomen. Daarvoor zou ik me hier in de toekomst sterk willen maken.'

Voorstellingen zien

Vanwege die gemeenschappelijke belangstelling voor muziek en theater zitten ze samen geregeld in de auto op weg naar een voorstelling. 's Ochtends stappen ze in de auto om bijvoorbeeld naar Berlijn te gaan, 's avonds zitten ze daar in het theater en na een overnachting gaan ze weer naar huis. Dat gaat best. Maar ook volgen ze elkaar bij hun werkzaamheden. Kijkt een van beiden als schouwburgbezoeker naar de verichtingen van de partner op de bühne. Dat was enige tijd geleden ook de bedoeling in Milaan... Edwin Rutten: 'Annett moest daar zingen en ik ging mee. Maar in de buurt van de concertzaal hoorde ik een jazzbandje. Ik raak daar aan de praat en anderhalf uur later was ik aan het zingen in het jazzcafé. Annett een eind verderop, in een iets andere omgeving met iets meer publiek.'

'Kortom, Europa is ons werkteerrein, je kunsten kun je overal veronten. En als je in Berlijn moet optreden dan maakt het niets uit of je uit Leeuwarden of Loenersloot, onze vorige woonplaats, komt. We woonden daar echt afgelegen, op een boot in de rivier. Je moest 900 meter lopen, fietsen of varen om er te komen, alle boodschappen kwamen over het water. De natuur was overal om ons heen, we wisten precies waar de koeten nestelden. Hier hebben we een stadstuin, waarin ik wel meteen een nestkastje heb opgehangen. Ik wil zien wat hier rondfladdert. Toch heb ik niet nodig. Dat is voor ons volkomen oninteressant.' Diezelfde 'voeling met de tijd' houden ze ook door theatervoorstellingen te bezoeken. Annett Andriessen: 'Ik ben een echte theaterfanaat. Inmiddels heb ik ontdekt dat modern muziektheater in Leeuwarden nog weinig van de grond is gekomen. Daarvoor zou ik me hier in de toekomst sterk willen maken.'

AUKJE MULDER

GRANDIOZE AANBIEDING

Alleen bij Post & Everaarts Opticiens kost het 2^e brilleglas slechts 60 ct. Dit aanbod geldt voor alle glazen, dus ook bifocale en multifocale. Tot ziens bij

Post & Everaarts
"Optiek"

Alleen brillen. Nieuwwestad 89 Leeuwarden
Tel. 058-123576 Infolijn 058-158494
Openingsuren: woensdag, donderdag, vrijdag,
zaterdag van 10.00 - 18.00 uur. Zaterdag tot
17.00 uur. (geen koopavond)

2^E BRILLEGAS
60 CT
+ MONTAGEKOSTEN
1,2 A. Ieder e.a. en op med.
indicatie, rekening op
brilleglazen.